

МБДОУ детский сад №51 «Кэскил»

Технологическая карта интегрированной ООД

Тема: «Байанайдаах балыксыт».

Составитель:

Григорьева Наталья Прокопьевна

г. Якутск 2023 г.

Технологической карта интегрированной ООД

Тема: «Байанайдаах балыксыт».

Тема: «Байанайдаах балыксыт»

Оболор саастара: Улахан белех

Алтыяр уобаластара: Социализация, коммуникация, познания

Туттар тэрил: Мультимедийнай презентация, проектор, слайтар - туу, кугу, илим, мунха, куйуур.

Туцэтиллэр тэрил: туустаах тиэстэ, доска, стека, балык формата.

Саца тыллары билибиннэри:

Кух далай иччитэ - Күөх Боллох обонньор

Туу – талахтан өрөллөр, сайынны балыктыыр тэрил.

Күөгү– уһун урабас уһугар баайыллыбыт күлүчүөктээх быа. Сайынын оҕо – аймах балыктыыр.

Илим – сиэлинэн өрөн онороллор, кыра балыкка кыра харахтаах, улахан балыкка улахан харахтаах. Билигин капрон быанан онороллор. Сайынны, күһүнгү, сааскы балыктыыр тэрил.

Куйуур – саас ойбон алларан, муус аннынан балыктааһын.

Куйуурга туттулар маллар: түөрэй -дьөлөбүөстөөх мас, куйуа куйуур иитэ, сүүр – улахан муустары ойбонтон хомуйаллар, манкы – куйуур урабаа, эргитэр маһа, анныы – ойбон тэһэр биир өттө уһуктаах тимир тэрил.

Мунха – элбэх киһи тардан бултуур, илим курдук харахтаах улахан балыктыыр тэрил.

Сыала: Балыксыт туһунан билиилэрин кэцэтии.

Соруктара:

1. Уерэтэр соруга: балыксыт туттар сэбин – сэбиргэлин билибиннэри, тыл саппаабын байыты (Куех Боллох оҕонньор, туу, куйуур, кугу, илим)

2. Сайыннарар соруга:

- толкуйдуур, истэн толорор дьобурун сайыннары.
- Оцорбут улэттэн дуобуйууну ылары сайыннары.

3. Иитэр соруга:

- Улахан дьон улэтин убаасты, сыаналы уерэнэллэригэр иити.
- тулалыыр айылбаа харыстабыллаах сыбыацца иити.
- бэйэ икки ардыгар эйбэс сыбыацца иити, бэйэ – бэйэбэ кемелуэри санаты.

Дьарык барыта.

Этаптара	Иитэр-уерэтэр соруктара	Иитээччи дьайымала	Методтара, формалара	Оҕо уонна иитээччи дьарыктаныылары	Ситиьи
1. Кирири чааба	Балыксыт туһунан билиилэрин кэнэти.	Балыксыттар балыктыы баралларыгар, хайаан да күөх далай иччититтэн, Күөх Боллох оҕонньортон көнүл ылан баран балыктыыллар. Кини күөлгэ олорор.	Уу тыаһа иниллэр. (балыктар слайд). Истин эрэ кини хайдах эбитий: Күойа – манкы тутуурдаах Куйуур – тымтай сүгэнэрдээх Күөх ньамах бытыктаах, Курун хара	Оҕолору куелгэ куулэйдэтэ ыцырыы. Айылбаа кэрэ кестуутугэр, болҕомтолорун ууруу.	Оҕолор кэпсэтиигэ холкутук киирэллэр.

			дүүхүннээх, Күөх далай иччитэ Күөх Боллох оҕонньор. (слайд Күөх Боллох)		
2.Сурун чааба	Балыксыт туттар сэбин – сэбиргэлин билиһиннэри, тыл саппаанын байытыы (Күөх Боллох оҕонньор, туу, куйуур, күөгү, илим)	Туттуллар тэриллэрин көрүү, кэпсээнин.	Бэсиэдэ. Туу, күөгү, илим, мунха, куйуур – туттар маллара. (слайд кестеллер)	Оҕолоор, эниги билэбит дуо, тугунан балыктыыллары? Балыксыттар туттар тэриллэрин көрүц. (Оҕолор эппиэттэрэ)	Оҕолор интириэстэрэ урдуур.
2.1. Проблема туруорар чааба	Толкуйдуур, истэн толорор дьобурун сайыннарыы.	- Билигин эниги төһө тургэнник толкуйдаан эппиэттииргитин билиэхпит. Бүгүн биһиги күөлбүт балыгын – собону көрүөхпүт уонна оноруохпүт.	Таабырыннар Кынаттаах да көппөт, атаҕа суох да ситтэрбэт баар уһу. (Балык) Көмүс сонноох Мордьоохоон оҕонньор баар уһу.(Балык) (Балык слайда).	Собо хайдах быһыылаабый, балык тугунан бүрүллэ сылдыарый?	Оҕолор толкуйдаан, эппиэт биэрэллэр.
2.2.Хатылаабын	Улахан дьон үлэтин убаастыырга, тулалыыр айылҕаҕа харыстабыллаах сыһыанна иитии.	Күөлбүт иччитэ балыксыкка бултуйарыгар көмөлөнөр. -Балыксыттар элбэх даҕаны аҕыйах даҕаны балык туттахтарына Боллох оҕонньорго махтанан сүгүрүйэллэр эбит.		Балыксыт учугэйдик бултуйарыгар күөл иччититтэн көрдөнөр эбит. - Күөлбүт иччитэ ким диэн этэй?	
			Динамической пауза	Балыктар буолан	Оҕолор группа

				оонньоу5уц.	устун суурэллэр – кетеллер.
2.3.Практическэй чааба		Бүгүн биңиги күөлбүт балыгын – собону көрүөхпүт уонна оноруохпүт.	Балык быыытын, табаатын кэтээн керуу.	- Собо хайдах быныылаабы, балык тугунан бүрүллэ сылдыарый? (о5олор эппиэттэрэ) Билигин бары балык онорон көрүөххэ. (туустаах тиэстэ)	О5олор уерэ – кете оцороллор, улэ5э интириэс уескээбит.
3. Тумуктуур чааба		Маладыастар бары учугэйдик, араас балыгы онордугут. Аны билигин оонньооххайын «Балыксыт тэрилин ааттаа». Карточканан көрдөрөн иыинг.			Араас мобыоннаах балыктары керуу, улэлэриттэн дуобуйууну ылыы.